

EGIPT

Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Arabska Republika Egiptu jest republiką parlamentarną (poprzednio z parlamentem 2-izbowym: izbą niższą – House of Representatives oraz wyższą – Shura Council; wg nowego prawa wyborczego z czerwca 2014 r., w wyborach w grudniu 2015 r. wybrany został jednoizbowy parlament – House of Representatives – liczący 596 miejsc).

Głową państwa jest prezydent Abdelfattah Said EL SISI (od 8 czerwca 2014 r.).

Premier:	Sherif Ismail
Minister Spraw Zagranicznych:	Sameh Hassan Shoukry
Minister Handlu i Przemysłu:	Tarek Kabil
Minister Inwestycji i Współpracy Międzynarodowej:	Sahar Nasr
Minister Ropy Naftowej:	Tarek El-Mullah
Ambasador RP w Egipcie:	Michał Murkociński
Ambasador Egiptu w RP:	Hosam R. M. Alkaweesh

Powierzchnia Egiptu: 1.001.450 km², **ludność**: ok. 88,5 mln mieszkańców (szacunki z I poł. 2015), gł. miasta: Kair (stolica – 18,8 mln osób), Aleksandria (ok. 5 mln osób)

Główne zasoby naturalne kraju: ropa naftowa i gaz ziemny, rudy żelaza, fosforyty, mangan, wapień, gips, azbest, ołów, cynk, złoża granitu i marmuru.

Waluta: funt egipski (EGP); średni kurs w 2015 r.: 1 USD = 7,72 EGP.

PKB: Wg szacunkowych danych gospodarka Egiptu w roku finansowym 2014/15 (RF: lipiec 2014 – czerwiec 2015) wykazała **wzrost o 4,2 %** (2,2 % w RF 2013/14). Utrzymujący się niewysoki wzrost PKB w latach 2012-14 związany był gł. z negatywnym wpływem wydarzeń politycznych i utrzymującą się do 2014 r. niestabilną sytuacją wewnętrzną kraju, po wydarzeniach z 2011 r. (tzw. „wiosna arabska”).

Struktura PKB w 2015. r.: usługi – 46,1 %, przemysł – 39,6 %, rolnictwo – 14,3 % (w r.f. 2010/11 sektor prywatny w posiadł 62,3 % udziału w wytworzonym PKB).

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	Rok finansowy				
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
PKB (PPP, w mld USD)	843,8	878,5	911,6	946,6	995,9
PKB na 1 mieszkańca (PPP, w USD)	b/d	b/d	10 800	11 000	11 500
PKB (wzrost w %)	1,8	2,2	2,1	2,2	4,2
Inflacja (w %)	10,2	7,1	9,0	10,1	10,4
Bezrobocie (w %)	12,0	12,7	13,4	13,0	12,8
Eksport towarów (w mld USD)	27,9	24,9	24,8	26,9	20,9
Import towarów (w mld USD)	55,1	60,3	59,2	70,5	57,9
Wartość BIZ w Egipcie (mld USD)	2,6	1,2	1,3	2,4	5,2
Wartość BIZ Egiptu za granicą (mld USD)	0,6	0,8	0,4	0,2	0,5
Zadłużenie zagraniczne (mld USD)	33,8	38,7	48,8	45,8	41,3
Rezerwy dewizowe w złoto (mld USD)	17,7	14,9	17,0	14,5	17,1

Źródło: Economist Intelligence Unit, CIA, Business Monitor International, Central Bank of Egypt

Handel zagraniczny Egiptu w 2015 r.:

Eksport – wartość: 20,9 mld USD, spadek o ok. 22 % w porównaniu z 2014 r.; *główne kierunki eksportu (2014 r.):* Włochy (9,2 % całej wartości eksportu), Arabia Saudyjska (7,4 %), Indie (7,2 %), Turcja (5,4 %), USA (4,2 %).

Struktura towarowa: ropa naftowa i produkty jej przetwórstwa, warzywa i owoce, bawełna, tekstylia, produkty z metalu, chemikalia, przetworzona żywność.

Import – wartość: 57,9 mld USD, spadek o ok. 18 % w porównaniu z 2014 r.; *główne kraje importu (2014 r.):* Chiny (11,2 % całkowitej wartości importu), Niemcy (7,9 %), USA (7,4 %), Kuwejt (5,1 %), Włochy (4,6 %), Ukraina (4,4 %), Rosja (4,2 %), Turcja (4,1 %).

Struktura towarowa: maszyny i urządzenia, artykuły żywnościowe, chemikalia, wyroby przemysłu drzewnego, paliwa.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Egipcie – wartość skumulowana: ok. 90 mld USD na koniec 2015 r.; najważniejsze kraje pochodzenia BIZ: UE (ok. 50 % całkowitej wartości BIZ brutto, gł. Wielka Brytania i Belgia), USA (23 %), kraje arabskie, gł. ZEA i Katar (ca 12 %); główne branże – bankowość, turystyka, ropa naftowa i gaz ziemny, nieruchomości.

W raporcie Banku Światowego *Doing Business 2017* oceniającym warunki prowadzenia działalności gospodarczej w poszczególnych krajach, Egipt poprawił swoje miejsce na liście zajmując **122.** pozycję wśród 190 ujętych w rankingu gospodarek świata (*131 m. na 189 krajów w raporcie DB 2016*).

Przynależność do międzynarodowych organizacji politycznych i gospodarczych: ONZ, Liga Arabska, Unia Afrykańska, WTO, IMF, OAPEC – Organizacja Krajów Arabskich Eksporterów Ropy Naftowej, AfDB – Afrykański Bank Rozwoju, IDB – Islamski Bank Rozwoju, EBRD – Europejski Bank Rekonstrukcji i Rozwoju, IBRD – Międzynarodowy Bank Rekonstrukcji i Rozwoju, agendy ONZ: FAO, UNCTAD, UNIDO, UNESCO, UNRWA

Umowy preferencyjne: z UE (wejście w życie 2004 r.), EFTA (2007), GAFTA (Greater Arab Free Trade Agreement – 1998 r.), COMESA (Common Market for East & South Africa - 1999), Agadir Agreement (Egipt, Maroko, Tunezja, Jordania – 2007), umowy dwustronne o

wolnym handlu z Libanem, Maroko, Tunezją, Jordanią (wszystkie 1999 r.), Libią (1991), Irakiem (2001) i Turcją (2007).

2. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

a) Umowa stowarzyszeniowa UE – Egipt, weszła w życie w części handlowej z dniem 01.01.2004 r., w pełni 01.06.2004 r.

b) Umowy bilateralne:

- w/s wzajemnego popierania i ochrony inwestycji (podpisana w Kairze w 1995 r., weszła w życie w 1998 r.)
- w sprawie unikania podwójnego opodatkowania (Warszawa 1996 r., w. w życie 2001 r.)
- o współpracy w dziedzinie turystyki (Kair 2011 r., weszła w życie w 2011 r.)
- o współpracy w dziedzinie nauki i techniki (Kair 2000 r., weszła w życie w 2001 r.)
- w sprawie ustanowienia regularnej komunikacji lotniczej (1956 r.)
- w sprawie transportu morskiego (1977 r.).

3. Wymiana handlowa z Polską w ostatnich 5 latach

<i>mln USD</i>	2011	2012	2013	2014	2015	<i>Dynamika [%] 2014=100</i>
Obroty	297,5	339,1	384,8	416,6	498,7	119,7
Eksport	195,8	203,2	275,9	278,3	390,3	140,2
Import	101,7	135,9	108,9	138,3	108,4	78,3
Saldo	94,1	67,3	167,0	140,0	282,0	

Zródło: GUS

Największymi wartościowo pozycjami w polskim eksporcie w 2015 r. były:

- produkty pochodzenia roślinnego (pszenica, jabłka, warzywa mrożone) – 151 mln USD, 39 % udział w polskim eksporcie, wzrost o 380 % w stosunku do 2014 r.;
- urządzenia mechaniczne i elektryczne (gł. zmywarki do naczyń, transformatory, sprzęt oświetleniowy, maszyny piorące, urządzenia chłodzące, kable i przewody, armatura, łożyska, przekładnie itp., elektrody węglowe) – 55 mln USD, udział 14 %, wzrost o 14 %;
- środki transportu (gł. samochody osobowe i ciężarowe, ciągniki) – 43 mln USD, 11 % udział, wzrost o 6 %;
- produkty przemysłu chemicznego (perfumy, wody toaletowe, preparaty kosmetyczne, leki) - 28 mln USD, udział 7 %, wzrost o 3 %;
- produkty pochodzenia zwierzęcego (gł. sery i twarogi, mleko i serwatka w proszku) – 17 mln USD, 4,4 % udział;
- wyroby z metali nieszlachetnych (gł. ostrza do golenia, konstrukcje stalowe) – 16,5 mln USD, udział 4,2 %;
- gotowe artykuły spożywcze (gł. wyroby czekoladowe, przetwory spożywcze) – 16 mln USD, 4,1 % udział.

Ponadto, wśród większych pozycji produkty mineralne, gł. węgiel i koks - 13,5 mln USD, oraz wyroby papiernicze (papier i karton) – 12 mln USD.

Najwięksi eksporterzy z Polski: Alfred c. Toepfer Poland (zboża), General Motors Poland, Cefetra Polska (zboża), Glencore Polska (zboża), Harnbeam (maszyny i urządzenia), Louis Dreyfus Polska (art. rolne), Bel Polska (sery), Geofizyka Toruń, Avon Polska, Cargill Poland (art. rolno-spożywcze), Gillette Poland, Mondi Świecie, Glaxosmithkline (farmaceutyki), Węglkoks, Polchar (art. metalowe), Philips Lighting (*łącznie liczba eksporterów: 1003 firmy, o 210 więcej niż w 2014 r.*).

W polskim imporcie z Egiptu w 2015 r. dominowały:

- materiały i wyroby włókiennicze (odzież męska i damska, dzianiny, dywany, przędza bawełniana) – 36 mln USD, 33 % udział w polskim imporcie;
- wyroby z tworzyw sztucznych i kauczuku (płyty, folie itp., polimery etylenu, żywice, poliestry, opony) – 19 mln USD, udział 17 %;
- produkty pochodzenia roślinnego (warzywa suszone, owoce cytrusowe, czosnek, rośliny dla perfumerii i farmacji, winogrona) - 16 mln USD, udział 15 %;
- wyroby z metali nieszlachetnych (gł. drut aluminiowy) – 12 mln USD, 11 % udział;
- produkty mineralne (gł. fosforany wapnia) – 6 mln USD, 5,5 % udział;
- wyroby ceramiczne, szkło (gł. włókna szklane) – 6 mln USD, 5,5 % udział.

Najwięksi importerzy do Polski: Flex Films Europa, Sage Automotive Interiors, E plus M (odzież), Krakchemia SA, Zakłady Chemiczne „Siarkopol”, Luvena (surowce do produkcji nawozów), Big Star (odzież), WIP (tworzywa sztuczne), C-L (żywice), LDB Fruits (*łącznie liczba importerów: 446 firm*).

W globalnym rankingu partnerów handlowych Polski wyniki hz za 2015 r. plasują Egipt na odległych pozycjach: **62. miejscu** pod względem obrotów ogółem, **50. miejscu** – pod względem wielkości polskiego eksportu oraz na **75. miejscu** pod względem importu.

Wg danych GUS za okres **styczeń-listopad 2016 r.** polsko-egipskie obroty handlowe osiągnęły wartość **451,2 mln USD** (spadek o 0,7 % w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r.), tym polski eksport – **337,8 mln USD** (spadek o 4,6 %), natomiast import – **113,4 mln USD** (wzrost o 13,2 %).

4. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Obserwuje się stosunkowo duże zainteresowanie polskich podmiotów gospodarczych podejmowaniem współpracy inwestycyjno-kooperacyjnej na rynku egipskim. Dotyczy ono głównie działalności w sektorze usług turystycznych, pośrednictwa handlowego, budownictwa, informatyki, eksploracji i eksploatacji złóż surowców naturalnych (ropa naftowa, gaz ziemny), modernizacji i rozbudowy infrastruktury kolejowej.

Wyrazem tego jest rosnąca wartość polskich BIZ w Egipcie, które według danych Egipskiej General Authority for Foreign Investment wyniosły 6,2 mln USD na koniec 2012 r. (z udziałem 68 polskich podmiotów). Natomiast wg danych NBP, na koniec 2013 r. stan należności z tytułu polskich inwestycji zagranicznych w Egipcie wyniósł 32,3 mln USD, zaś stan zobowiązań Polski z tytułu egipskich inwestycji bezpośrednich wyniósł 15,1 mln USD.

Po dłuższej naszej nieobecności w Egipcie, przed kilku laty podjęły tam działalność firmy świadczące usługi w sektorze ropy i gazu (PNiG Nafta Piła) oraz transportu morskiego (Polski Rejestr Statków). Na rynku egipskim aktywna była GEOFIZYKA Toruń specjalizująca się w prowadzeniu badań geologicznych i sejsmicznych na potrzeby przemysłu wydobywczego. Największym zaś polskim podmiotem działającym w Egipcie (*do czerwca 2014 r.*) była firma PGNiG S.A. (Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo), która wygrała w I poł. 2007 r. przetarg ogłoszony przez Egyptian General Petroleum Corporation (EGPC) na koncesję wydobywczą w bloku Bahariya (ca 4,4 tys. km²).

Poza sektorem ropy i gazu polskie firmy sondują możliwości współpracy w innych obszarach, zwłaszcza w zakresie dostaw kompletnych linii produkcyjnych, myśli technologicznej, tworzenia joint ventures itp. w takich dziedzinach, jak transport kolejowy i morski, branża elektro-energetyczna, sektor produkcji wojskowej czy przemysł spożywczy.

5. Dostęp do rynku

W minionej dekadzie władze egipskie podjęły program liberalizacji współpracy gospodarczej i wymiany handlowej z zagranicą. W 2004 r. wprowadzono znaczne zmiany w egipskiej taryfie celnej, dzięki którym obniżono cła na ok. 6.500 pozycji taryfowych, do średniego poziomu 9 %. Kolejne redukcje miały miejsce w 2007 i 2008 r.

Od 2005 r. obowiązują nowe, uproszczone zasady rejestracji zagranicznych producentów tkanin, gotowej odzieży i wyrobów tekstylnych eksportujących swe towary na rynek egipski. W tym samym roku podjęto też działania na rzecz liberalizacji rynku mięsnego. Ograniczono w znacznym stopniu restrykcje w zakresie importu żywych zwierząt, zaś od 2006 r. złagodzone przepisy dotyczące importu mięsa, wyrobów i przetworów wołowych pochodzących z krajów europejskich.

Pomimo w/w zmian, rynek egipski nadal pozostaje relatywnie chroniony, zwłaszcza w zakresie importu towarów konsumpcyjnych. Dostęp dla sprowadzanych towarów ograniczany bywa metodami administracyjnymi, wykraczającymi poza ogólnie przyjęte reguły i standardy handlu zagranicznego, sama zaś egipska taryfa celna i system odpraw celnych umożliwia stosunkowo dużą dowolność w klasyfikacji celnej danego towaru. Nie do końca sprecyzowane pozostają przepisy dotyczące dodatkowych opłat (sales tax, service and inspection fees), czy też innych formalności wymaganych w przypadku importu do Egiptu.

Nadal obowiązuje tu szereg specyficznych (często zaostrzonych) wymogów, jakie muszą spełniać towary importowane. Od czerwca 2002 r., na mocy Prawa nr 155, nadzór nad całością procedur importowych sprawuje Naczelna Organizacja ds. Kontroli Importu i Eksportu (GOIEC), działająca w strukturach ministerstwa handlu zagranicznego, przy uwzględnieniu kompetencji ministerstwa zdrowia i/lub ministerstwa rolnictwa.

Z dniem 16 marca 2016 r. wszedł w życie **Dekret nr 43/2016** Ministerstwa Handlu i Przemysłu - zdaniem KE sprzeczny z Umową stowarzyszeniową Egipt-UE. Zakłada on, że import towarów z 25 kategorii (przeznaczonych do sprzedaży detalicznej w Egipcie) będzie dozwolony wyłącznie dla firm/producentów zarejestrowanych w nowym rejestrze prowadzonym przez GOIEC. Obejmują one: mleko i jego przetwory, przetworzone i suszone owoce, oleje i tłuszcze, słodczyce, wyroby czekoladowe, makarony, soki owocowe, woda mineralna, kosmetyki, mydło i proszki do prania, akcesoria kuchenne, wyposażenie łazienek, papier toaletowy, pieluchy itp., płytki ceramiczne, szkło stołowe i kuchenne, pręty stalowe, sprzęt AGD, meble, rowery i motocykle, zegarki, żarówki, zabawki, odzież i tekstylia, dywany oraz obuwie.

6. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

W ostatnich latach miały miejsce ważne wizyty przedstawicieli najwyższych władz egipskich w Polsce (z wizytą b. Prezydenta Egiptu, P. Hosni Mubaraka, na czele - marzec 2008 r.). Istotnym wydarzeniem była też wizyta w Warszawie (luty 2009 r.) Ministra Handlu i Przemysłu Egiptu, któremu towarzyszyła reprezentatywna grupa egipskiego biznesu. W czasie pobytu w Polsce odbyło się forum biznesowe, które cieszyło się dużym zainteresowaniem ze strony polskich przedsiębiorców (udział ponad 60 firm).

W lipcu 2009 r. Wicepremier, Minister Gospodarki Waldemar Pawlak odwiedził Egipt w ramach wizyty na światowym finale konkursu Imagine Cup organizowanym przez Microsoft. Podczas pobytu w Kairze spotkał się z przedstawicielami egipskiego rządu - ministrem ds. ropy naftowej oraz ministrem komunikacji i technologii informatycznych.

W okresie od wybuchu tzw. „Arabskiej wiosny”, w latach 2011 – 2014, miała miejsce stagnacja w wymianie wizyt przedstawicieli administracji rządowej obydwu krajów. Przełom nastąpił w ubiegłym roku, kiedy to w ramach udziału w międzynarodowej **Konferencji**

Rozwoju Gospodarczego Egiptu objętej patronatem Prezydenta Egiptu (Skarm El-Sheikh, marzec 2015 r.), z wizytą w tym kraju przebywała delegacja polska pod przewodnictwem Wiceministra Gospodarki A. Dychy. W wizycie uczestniczyła ok. 30-osobowa misja polskich przedsiębiorców zorganizowana przez Krajową Izbę Gospodarczą (KIG), dla których zorganizowano 2 seminaria biznesowe – w Kairze i Aleksandrii połączone z rozmowami b2b. Aktualnie oczekujemy na realizację wizyty w Polsce Ministra Przemysłu i Handlu Egiptu P. Tareka Kabila (na zaproszenie Wicepremiera, Ministra Rozwoju RP P. M. Morawieckiego z lutego 2016 r.).

W relacjach polsko-egipskich najważniejszą płaszczyzną współpracy pozostaje wymiana handlowa, zaś najbardziej efektywnym instrumentem wspierającym jej rozwój jest bezpośrednia obecność na rynku i osobiste kontakty między biznesmenami obydwu krajów.

Duże znaczenie mają coroczne misje handlowe do Polski organizowane przez Stowarzyszenie Biznesmenów Egipskich i Polskich (EPBA – Egyptian Polish Businessmen Association), działające w Kairze od 1997 r., które blisko współpracuje z KIG oraz Pracodawcami RP (*ostatnia misja EPBA do Polski miała miejsce w maju 2016 r.*).

7. Potencjalne dziedziny współpracy

Wśród najbardziej perspektywicznych obszarów współpracy gospodarczej można wymienić:

- Sektor ropy naftowej i gazu: w związku z nowymi odkryciami złóż istnieje zapotrzebowanie na wyposażenie, instalacje, sprzęt wiertniczy, urządzenia, maszyny i podzespoły do produkcji, dystrybucji i przetwórstwa tych surowców;
- Branża kolejowa: reforma i modernizacja kolejnictwa należą do priorytetowych zadań rządu egipskiego w krótkiej perspektywie czasowej. W budżecie zatwierdzono ca 1,5 mld USD na rozwój infrastruktury kolejowej, w tym na zakup nowych lokomotyw, remonty i renowacje istniejącego taboru, modernizacje istniejących linii kolejowych, systemy sygnalizacyjno-kontrolnymi i alarmowymi;
- Sektor motoryzacyjny: obserwuje się zwiększone zainteresowanie importem części zamiennych, podzespołów i akcesoriów samochodowych, w tym używanych, zwłaszcza do pojazdów produkowanych w Polsce i in. krajach EŚW,

a ponadto: branżę maszynowo-narzędziową, sektor produktów chemicznych, drzewno-papierniczy (brak lokalnych surowców), wyroby ze szkła i porcelany, sprzęt medyczny, wyposażenie szpitali i laboratoriów (marginalna produkcja lokalna), sektor metali nieszlachetnych, gł. wyroby stalowe, złom z żeliwa i stali, miedź, sektor rolno-spożywczy, maszyny i urządzenia dla przemysłu spożywczego (prężny rozwój tej branży, ostatnio zwłaszcza przetwórstwa drobiu).

8. Polskie placówki ekonomiczno-handlowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej - **Wydział Promocji Handlu i Inwestycji**

adres: 8, Ahmed Nessim St., Kair, EGIPT

Tel.: +20 2 33379683, 33379687 fax: +20 2 37609353

e-mail: cairo@trade.gov.pl strona internetowa: www.egypt.trade.gov.pl

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej

adres: 5, Aziz Osman St., Zamalek, Kair, EGIPT

Tel: +20 2 27367456, 27359583 fax: +20 2 27355427

e-mail: kair.amb.sekretariat@msz.gov.pl strona internetowa: www.kair.polemb.net

Opracowanie: Departament Współpracy Międzynarodowej - Ministerstwo Rozwoju